

KONFERENCEN

TILMELDING TIL KONFERENCEN
KONFERENCEN ER NU OVERTEGNET - SEND
EVT. EN MAIL TIL CVP@SEGES.DK FOR AT
KOMME PÅ VENTELISTE.

STØTTEORDNINGER TIL FORVALTNING AF BIODIVERSITET

Hvad har vi lært af de nuværende støtteordninger, og hvordan kan de forbedres i fremtiden, til gavn for biodiversiteten?

12. oktober 2022 på Munkebjerg Hotel, Munkebjergvej 125, 7100 Vejle

PROGRAM

09⁰⁰ Ankomst, kaffe og brød

09³⁰ **Velkomst og baggrund for konferencen**
Andrea Oddershede, SEGES

09⁴⁰ **Resultater fra projektet 'Professionel naturpleje'**
Andrea Oddershede, SEGES
Jacob Krog, SEGES
Jakob Vesterlund Olsen, IFRO, KU

10²⁰ **Naturlig græsning og biodiversitet**
Camilla Fløjgaard, AU

10⁵⁰ **Analyse af økonomiske konsekvenser ved ekstensiv græsning kontra konventionel naturpleje**
Jesper Sølvér Schou, Klimarådet (før KU-IFRO)

11²⁰ **Hvad mangler vi i støtteordningerne for at kunne sikre biodiversiteten bedst muligt?**
Henrik Bertelsen, Naturplejer/L&F
Anders Horsten, Mariagerfjord kommune
Thor Hjarsen, WWF

12⁰⁰ Frokost

13⁰⁰ **Landbrugsstyrelsens planer for at tilpasse tilskud til naturpleje**
Sarah Vestergård, Landbrugsstyrelsen

13³⁰ **Hvilke virkemidler har kommunerne til at understøtte naturindsatser med ekstensiv græsning?**
Laus Gro-Nielsen, Hjørring kommune

13⁵⁰ **Hvordan sikrer NST mest mulig biodiversitet på statens lysåbne arealer? Hvad er forretningsmodellen og hvordan prioriteres indsatsen?**
Dagmar Kappel, Naturstyrelsen
Anne Ravnhøj, Naturstyrelsen

14¹⁰ **Paneldebat – hvordan sikrer vi fremadrettet, at støtte kroner kommer biodiversiteten mest muligt til gavn?**
Thor Hjarsen, WWF
Camilla Fløjgaard, AU
Henrik Bertelsen, Naturforvalter/L&F

14³⁰ Kaffe, kage og uformel snak

15⁰⁰ Farvel og tak for i dag

15. Juni Fonden

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

SAMMENFATNING AF PROJEKTETS SLUTRAPPORT

Projektets resultater viser, at der generelt er dårlig økonomi hos de naturplejere, der står for græsning af naturarealer i Danmark. Samtidig viser projektet, at den græsning der gennemføres, ofte er for intensiv i forhold til at gavne biodiversiteten, selv på meget værdifulde naturarealer.

Årsagerne til dette misforhold skal i høj grad findes i manglende incitamenter til at gennemføre en for biodiversiteten optimal græsningsindsats. I de nuværende tilskudsordninger til græsning af naturarealer opnås det højeste tilskud via en intensiv drift, hvilket er i modstrid med de naturforvaltningsmæssige ønsker og mål for de mest værdifulde naturarealer.

Det sætter samtidig fokus på at omkostningsniveauet på bedrifter, der ønsker at udføre naturpleje, skal tilpasses nøje efter det tilgængelige tilskud, da det primært er tilskuddet, der skal dække omkostningerne. Nogle af de fem case-bedrifter viser meget tydeligt, at tilskuddet til naturpleje er nødvendigt, og at man ikke skal forvente at kødproduktionen dækker ret meget af omkostningerne ved naturplejen.

Vores analyse indikerer samtidig, at naturforvalterne agerer ud fra en antagelse om, at indtjeningen stiger ved at have flere dyr på arealet. Vores resultater viser derimod, at tre ud af de fem case-bedrifter vil opnå en bedre driftsøkonomisk resultat ved et reduceret dyretryk og øge andelen af arealer med helårsafgræsning. Herved opnås en væsentligt større indtægt fra tilskud frem for kødproduktion.

Hovedkonklusionerne fra projektet er:

- At økonomien for dyreholdere primært er afhængig af tilskud, ikke kødproduktion
- At dyrene derfor bør ses som en vigtig medspiller til at fremme biodiversiteten - ikke som en indtægtsgivende forretning via kødproduktion
- At landmandens omkostninger til maskiner, bygninger og arbejdstid, samt forpagtning af græsningsarealer ofte er for høje
- Helårsafgræsning og lavere græsningstryk øger køernes kapacitet (ha pr. ko)
- Der vil være en økonomisk gevinst ved at have færre dyr på større arealer

Vores analyse peger desuden på, at de nuværende tilskudsordninger i udpræget grad hverken giver gode resultater for biodiversiteten eller god økonomi for naturplejere. Der er derfor et akut behov for markante ændringer i det nuværende tilskudssystem, så landmænd og naturforvaltere ikke bliver fastholdt i et tilskudsregime og et managementsystem, der ikke har den ønskede effekt for biodiversiteten.

På baggrund af projektets indsamlede viden foreslås en række anbefalinger til fremtidige tilskudsordninger, som i langt højere grad vil tage udgangspunkt i indsatser der gavner biodiversiteten. Centrale anbefalinger er:

- At kontrollen skal tage højde for, og give incitamenter til at der gennemføres en ekstensiv helårsgræsning. Eksempelvis med en højere støttesats til dyreholdere der vælger helårsafgræsning (mindst 300 dage på græs).
- Kontrollen bør foretages ud fra en procesbaseret tilgang, med fokus på tiltag der gavner biodiversiteten og hvor tilskud gives ud fra de gennemførte aktiviteter såsom ekstensiv græsning.
- Der bør fastsættes et interval for græsningsintensitet på ca. 70-300 kg dyr/ha, frem for som i dag, hvor der kun er en minimumsgrænse for antal dyr.
- En støttesats til mere naturvenlige græsningsformer, der sikrer at det er lige så attraktivt at søge græsningstilskud uanset om der søges grundbetaling til arealerne eller ej.
- Der bør genindføres en tilskudsordning til varigt udtag af dyrkningsjord til natur. En sådan ordning kunne blive et stærkt værktøj til at sikre værdifulde naturarealer og inddrage nye arealer til varig natur i større sammenhængende områder.
- Det bør være muligt at søge et samlet tilskud til lysåbne arealer og skov, så der er et incitament til at foretage græsning i et forskelligartet landskab med både skov og lysåbne arealer.

Endelig viser analysen et behov for mere konkret rådgivning til naturforvalterne om, hvordan de bedst sikrer optimale forhold for biodiversiteten. Ligeledes er der behov for et ændret mindset hos de naturforvaltere, der ikke har balance i økonomien, så den enkelte naturplejer får større fokus på, hvor han/hun reelt tjener penge.